

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic“.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

CONVOCARE.

În Iunie 1894 'mi-s'a înmănat ordinațiunea ministrului de interne, nr. 321, referitoare la organizarea partidului nostru, cu însărcinarea, ca **să o aduc la cunoștința tuturor membrilor conducători ai partidului național român.**

Din cauze bine cunoscute publicului românesc, n'am putut până acum satisface acestei însărcinări, dar' mai virtuos din cauză, că pe timpul când 'mi-s'a comunicat aceea ordinațiune, eram puși sub pază polițiană, prin urmare restrânsi în libertatea noastră personală de a ne pute întruni, ear' cătră finea lunii lui Iulie 1894 am fost duși în temnițele statului.

Astăzi însă, încetând de-o parte acele pedeci, ear' de altă parte văzând părerile ce zilnic se manifestă din toate părțile locuite de Români, mă ved îndemnat și totodată obligat de a satisface însărcinării mie date prin sus atinsa ordinațiune ministerială și spre acest scop, **convoc pe membrii conducători ai partidului național român, aici în Sibiu, la o conferență, pe ziua de 15 Maiu st. n. a. o.**

Ținerea acestei conferențe se impune prin situația în care se află partidul nostru, în urma ordinațiunii ministeriale, care susține, că **adunări și partide** pe durata alegerilor se pot organiza pe baza articolului 104 din legea electorală, pe când reuniuni formate pentru o acțiune mai largă, și nu exclusiv pentru alegeri, se pot organiza numai pe baza unor statute aprobate de ministrul de interne.

Ordinațiunea aceasta ministerială consideră partidul nostru de o reuniune formată pentru o acțiune mai mare, dar', neavând statute, îi interzice funcționarea mai

departe. Adaugă însă ordinațiunea din chestiune, că **liberi sânt conducătorii partidului** de a continua cu activitatea reuniunii lor, dacă se vor conforma condițiilor cuprinse în circularul ministrului de interne nr. 1508/1875, adică, dacă vor face statute și vor exopera aprobarea lor prin ministrul de interne.

Se naște acum întrebarea: pe ce base voim să fie organizat partidul național român?

Dacă el este organizat conform art. 104 din legea electorală, atunci de sine cade necesitatea unei organizări pe base mai largi.

Dacă partidul național este a se considera, în înțelesul ordinațiunii ministeriale, ca o reuniune formată pentru o acțiune mai largă, atunci conducătorii partidului au dreptul de a face statutele prescrise de ministrul de interne și a le subțerne spre aprobare.

Prin urmare întrunirea conducătorilor partidului național este necesară și justificată chiar prin ordinațiunea ministerială mai sus citată, care recunoaște conducătorilor dreptul de a se organiza, ca partid pentru alegeri, sau ca reuniune pentru acțiuni mai mari, care scop nu se poate ajunge decât prin ținerea unei conferențe a **conducătorilor partidului**, în care aceștia vor avea să se declare pentru una sau alta organizare de partid, și în cazul când s'ar hotărî organizarea unei reuniuni cu o acțiune mai largă, atunci vor trebui să facă statutele prescrise prin ordinațiunea ministerială mai sus arătată.

Dr. Ioan Rațiu.

Poftă bună!...

Ieri am publicat un document de mare însemnătate: *protestul Românilor, Sârbilor și Slovacilor contra sârbărilor millenare.*

De mare însemnătate, pentru-că cele trei naționalități, care se ridică contra tâmbălaului ce se deschide azi cu sgomote sâlbatic și cu păpușerii de ierमारoc, alcătuiesc majoritatea precumpănitoare a locuitorilor țerii.

De mare însemnătate, pentru-că acest protest pune în lumină clară și neîndoișoasă starea de lucruri anormală ce domnește în acest stat.

Maghiarii sârbăază... ce? „O ficțiune goală zidită pe nășipul unei poezii în proză, care mai e și anonimă și lipsită de ori-ce temei real istoric“: — milleniul descălecării lor pe locurile acestea.

Sârbărea acestei povești *național-maghiare* e transformată în *sârbăre de stat*, deși statul e un stat *polinațional* și deși Maghiarii nu reprezintă *nici jumătatea* locuitorilor sei.

Sârbărea costă milioane, — și milioanele acestea nu se plătesc din busunarele particulare ale Maghiarilor, ci din *tesaurul public*, alcătuit din contribuțiunile *tuturor naționalităților*, deși naționalitățile n'au motive de a sârbă, ci dimpotrivă *protestează* cu cea din urmă energie contra acestor înscenări, pentru lume amăgitoare, și jignitoare pentru ele.

Eată într'adevăr o situație cu totul anormală!

Închipuiți-vă înainte o chartă etnografică a Ungariei, — și întrebați-vă: câți sârbăază milleniul și câți protestează contra lui? Ear' după-ce veți fi examinat lucrul, gândiți-vă, la contrastul de sentimente care frământă acum inimele milioanele de oameni din Ungaria.

De o parte: o minoritate, care a acaparat puterea de stat, — un guvern poreclit liberal, căruia sub această pompoasă etichetă totul îi este permis, — o ceată de politicieni brutali, îmbătăți de utopia unui stat unitar maghiar, — o haimană de nevoiași, gata totdeauna să petreacă, totdeauna în picioare când e vorba de scandal, — o liotă de Jidani, un potop de firme compromise, o invazie de șarlatani circumceși, pentru cari milleniul

e o minunată ocazie de a face gheșturi....

De altă parte: toate naționalitățile nemaghiare, revoltate de desfrul celor cari vorbesc în numele nației singure alcătuitoare, — milioanele de Români, Sârbi, Slovaci și Croați, — care se ridică contra abuzului ce se face de banul lor și contra ofensei ce se aduce sentimentelor lor celor mai bune, celor mai scumpe și mai delicate.

Ce contrast isbitor! Și cât de covârșitoare protestarea solemnă a celor asupriți contra cohorții de mici tirani benchetuiți de porunceală!

Tirania trufăse și îndrăzneală față în față cu revolta milioanele care luptă pentru drepturile lor de oameni, — eată momentul în care ne aflăm, eată spectacolul asupra căruia cortina se ridică în această tragi-comedie, numită milleniu!

Dar' nu e numai atât. Oamenii politici ai Maghiarilor chiar, nu sânt toți înhâmați la carul tâmbălaului millenar, pe care s'au cocoțat acționarii societății de exploatare ce ne guvernează.

Nu!

Nu trece ședință în care parlamentari de valoare și nu trece zi în care ziare budapestane cu autoritate să nu ne aducă, într'o formă sau alta, strigate de protestare și accente de adâncă nemulțumire contra comediei-bufe, a căreia reprezentare începe astăzi.

Oameni politici, șefi de partide, ziare răspândite, — toți și toate constat disoluția în moravuri, care a răbătut adânc în toate paturile societății maghiare și care transformă într'un adevărat *prohod* sârbările dlui Bánffy; toți și toate constat abuzurile guvernului și administrației sale fără scrupuluri; toți și toate accentuează *muncina* care servește de basă întregii viețe constituționale a statului.

Ear' nația maghiară cea adevărată, elementele bune și muncitoare, își bat joc de păpușeriile păturei suprapuse, și sânt și ele tot așa de nemulțumite, că acționarii „dividendei“ risipesc banul public în înjghebări caraghioase de petreceri inutile, atunci când atâtea nevoi reale așteaptă să fie îndestulate.

Așa încât nici nu e exact a spune, că „Maghiarii“ sârbăază milleniul: îl sârbăază numai politicienii interesați a mistifica lumea și a deturna atențiunea publică dela o stare de lucruri tristă și

insuportabilă; și îi serbează în tovarășia duioasă a fiilor lui Israil, cei „cu pufușor pe botișor, cari 'și-au întins tarăba cu mari speranțe pe pământul făgăduinței dela Budapesta.

Și când aceasta e situația în lăuntru; când naționalitățile se ridică și protestează contra unor sârbări, ale căror cheltuieli se plătesc și din contribuțiile lor și care sârbări constituiesc pentru ele o ofensă cutezătoare; când mare parte a oamenilor politici ai Maghiarilor chiar, se declară ostili comediei millenare, negăsindu-se în starea sufletească ce se recere pentru a petrece; când națiunea maghiară cea adevărată stă nepăsătoare față de artificile păturei subțirele, ce deține puterea prin fraudă și violență; și când numai așa poreclii liberali și Jidanii sânt mulțumiți și rinjitori de chef și veselie: — care e situația în afară?

Nemulțumire și antipatie pe toată linia și în toate părțile!

State vecine, cu care patria noastră are cel mai mare interes să se găsească și se rămăie în bune relațiuni, — cum e România și Serbia, — sau stau într'o rezervă semnificativă, sau iau fâșiș atitudine contra sârbărilor jidano-maghiare.

Mai mult, la Viena chiar, tinerimea universitară a *un-spre-zece* popoare se ridică și protestează în contra tiranilor de carton, cari petrec și benchetuesc, în dispreț al atâr națiuni oprite.

Oamenii politici ai Maghiarilor, — înțelegem pe cei dela cărmă, — au avut într'adevăr darul, — și trebuie să le recunoaștem acest merit, — darul de a-și face, cu politica lor îngâmfată și provocatoare, dușmani din toți acei cari le-ar fi putut fi și rămănea prietini.

Apoi, dacă sub aceste auspicii se deschid sârbările millenare; dacă guvernele maghiare și mameleci cari le spriginesc, în nesfârșita lor încrezare, au socotit că pot brusca pe toți cei-ce n'au onoarea de a se pogori din ilustrul și problematicul Árpád; dacă politica lor nu 'i-a dus la alte rezultat decât la o frățească și prea înduioșătoare alianță cu Jidanii, cu cari singuri împărtășesc astăzi *bucuriile lor naționale*, după-cum de ani întregi până acum au împărtășit *avantagiile bugetului*: tot ce ne mai rămăne nouă de zis este să le spunem:

Poftă bună, domnilor! Nu vă tulburați, în sardanapalicele voastre petreceri! Azi e ziua voastră: petreceți-o cum se cade! Măne?... cine știe ce va fi mâne!?!

Entrefilet millenar. Guvernul Sârbiei adresase ministrului nostru de externe o notă, privitor la neparticiparea reprezentanților regatului sârbesc, în Viena și Budapesta, la tâmbălaul millenar, zis și „apoteosa, în dimensiuni uriașe a vițelului de aur. etc.“ Contele Goluchovski, frate de cruce cu Maghiarii, ca ori-și-care Polac, care se respectă, a dat, spun depeșile, ministrului-president sârbesc, un răspuns neîndestulitor, astfel că Sârbii s'au întăritat și mai mult.

Cea mai nouă telegramă din Belgrad anunță, că guvernul sârbesc a trimis la toți reprezentanții sei în străinătate o notă analoga, în care motivează, în deamănunt, absențarea sa dela sârbările millenare.

Fie că a *magyarok Istene* le-ar băga, Ungurii, cât se poate de multe fumuri în capetele lor inferbentate, ca să bruscheze cât se poate mai multă lume! Ah! ce bun *Isten* millenar ar fi, 'l-ar binecuvânta, poate, — nu știm tocmai sigur, — și popoarele nemaghiare.

Și de ce nu, mă rog, dacă s'ar ruga frumos cătră el, arangiatorii „apoteosei, în dimensiuni uriașe a vițelului de aur... etc.“?

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 29 l. c.

Se cetește a treia-oră proiectul de lege despre buget și se primește. Urmează apoi o interpelare a lui Meszlényi în chestia neparticipării Regelui la ședința millenară din 8 Iunie. Maiestatea Sa Regele — zice vorbitorul — a sosit astăzi la Budapesta pentru de a lua parte la seria de festivități millenare, ce națiunea voește să sârbăze și cari festivități au fost proiectate. În zilele aceste s'a ținut în casa magnaților o vorbire (a lui Pronay! Red.), despre care se poate afirma cu siguranță, că va rămăne monumentală, eternizând la milleniu. (Mișcare) Acea vorbire a fost primită cu căldură de majoritatea națiunii, Ministrul-president a fost recercat, dar' n'a dat răspuns, dacă a sfătuit sau nu pe Regele, ca se participe nu numai la expoziție ci să vină și în sala legislativei, unde împreună cu națiunea se exclame: „Primin această lege, ținem strins la ea și pretindem ca toți să facă asemenea“.

Face următoarea interpelare:

„*Făcut-a ministrul-president vre-o propunere Regelui încoronat și datu-i-a vre-un sfat cu privire la participarea la ședința millenară a parlamentului, da sau nu?*“

Bánffy dificultează faptul, că interpelantul a aflat de bine a-și desfășura această interpelare tocmai în ziua în care Maiestatea Sa Monarchul a sosit la Budapesta. (Sgomot în stânga). La toate reflexiunile lui Meszlényi nu răspunde de oare-ce cu acestea s'a ocupat odată în răspunsul seu dat lui Pronay în casa magnaților. Roagă să i-se iee spre știre acest răspuns!

Meszlényi: Dl ministru-president nu 'mi-a răspuns la întrebarea mea, zicând totodată, că o astfel de interpelare este ne-deamă de ziua sârbătorească de azi. Există însă ceva, ce este cu mult mai nedemn de festivitățile millenare și adevăratul că baronul Bánffy șede în fotoliul de ministru-president. (Sgomot mare). Nu poate primi răspunsul. Majoritatea ia răspunsul la cunoștință.

După terminarea ședinței în parlament, s'a ținut o scurtă ședință și în casa magnaților unde a venit în discuție proiectul de lege cu privire la monumentele ce sânt a se crea din incidentul milleniului. Proiectul se primește ear' propunerea lui Zichy ca cele 400 de școale înființându-se fie școale confessionale, — se respinge.

Cronică politică.

Ferdinand la Paris.

Toată lumea politică cea mai înaltă se întrece într'a sârbători, a cinsti pe Ferdinand din Koburg, în mod cât se poate de strălucit, se înțelege nu pentru hatrul persoanei lui, ci pentru a face pe plac Rusiei, a îndeplini exactissime îndrumări primite din Petersburg.

Astfel Bourgeois, în calitatea sa de ministru de externe, deși în demisiune, a dat un prânz de gală în onoarea prințului, în apartamentele ministrului seu. Dumineca trecută, elevii academiei militare au dat în onoarea lui un bal, unde a asistat împreună cu presidentul republicii.

Sultanul 'și-a exprimat telegrafice mulțumita cătră dl Faure, pentru onorurile suverane, ce se fac vasalului seu. Peste tot, ministrul turcesc în Paris Munir-bei, nu lipsește dela nici o festivitate ori prânz, arangiate în onoarea prințului.

La 27 ambasadorul turcesc a dat și el un prânz în hotelul seu; în toastul seu, cu această ocazie, Ferdinand a zis între al-

tele: „Aflându-mă la ambasada imperiului nostru, privește drept *sacra-m* datorință, a-mi ridica paharul întru sănătatea prețioasă a presfăltului meu suzeran și pentru viețea lungă a Sultanului“.

Ce pișcherle prescrie de Nelidov! În urma acestei purtări, padișahul îndată l-a numit, pe cale telegrafică, general-adjutant otoman.

La 28 c., însuși presidentul republiei, Germanii din imperiu, Rușii, Bulgarii și Grecii. *Italianii și Polonii, fiind prea amestecați cu elemente jidane, au fost cu totul desconsiderați*, — că cine poate privi într'un Jidan un frate, a încetat a fi un vrednic și bun fiu al poporului său. Lucrul, care ți-sar pără imposibil, comitetului național studențesc-românesc i-a succedat. Elemente atât de heterogene le-a unit spre o acțiune comună, formând din reprezentanții tuturor naționalităților un comitet executiv. Românii, Slovaci, Croați, Sârbi, Ruteni, Germanii din Austria, Sași, Germanii din imperiu, Ruși, Sloveni, Cehi, Bulgari, Greci, eată acest comitet executiv.

nand o serată-musicală-artistică, cum obicei- năște a o face pentru fiecare cap încoronat, care cercetează Parisul. La astfel de serate se produc celebritățile cele mai mari franceze întru ale artei și asistă elita artei și științei. Așa și de astă-dată. După atâtea onoruri Ferdinand a plecat tare satisfăcut, în ziua de 29 c. la Berlin, unde a sosit ieri, după amiază și va locui în palatul regal.

Noul minister francez.

Francia are, după 9 zile de crasă, un nou cabinet gata. Numele noilor miniștri sînt: Méline, președinta consiliului și agricultura; Barthou, interioare; Hanotaux, afacerile străine; G. Cochery, finanțele; generalul Billot, războiul; Darlan, justiția; admira-

lul Besnard, marina; Rambaud, instrucțiunea publică; Boucher, comerțul; Turrel, lucrările publice.

Lipsindu-ne azi spațiul, lăsăm aprecierile pe altă-dată, mărginindu-ne numai la atâtea, că așa cum e alcătuit, noul minister prezintă un cabinet de concentrațiune republicană, cu excluderea deservită a radicalilor.

Album millenar.

Monarchul în Budapesta.

M. Sa Împăratul Austriei și Regele apostolic al Ungariei, Francisc Iosif I., în nemărginita sa bunătate și înțelepciune, a hotărât precum de mult știm, a asista la sărbătorile națiunii maghiare, împreună cu mulți alți membri și membre ai preafatului și preamiloștii case domnitoare. Se înțelege, că popoarele nemaghiare, *intotdeauna* credincioase tronului, respectă această bunătate și înțelepciune a preagrațiosului nostru domnitor și nu protestează contra ei, conșine fiind dinainte, că tot ce face preamiloștiiul nostru Domn, este bun și înțelept, în interesul păcii, concordiei și al bunăstării tuturor popoarelor, al căror părinte îngrijitor este...

Așadar* M. Sa a sosit de cu vreme în Budapesta, numai ca „nația“ earăși să n'abă ansă a sbiera, că nu este iubită de către Regele; a sosit alaltăieri, 29 Aprilie, la 5 ore 40 minute dimineața; suita era compusă din următoarele persoane: adjutanții generali, contele Paar și de Bolfras; locțiitorul măiestrului suprem de curte, principele Liechtenstein; căpitanul gardei ungurești din Burg, contele Pálffy; șeful de secțiune Pápay.

La gară erau de față toți miniștrii, în frunte cu odorul cel mai scump millenar, Bánffy báró, sau báró Bánffy; toți îmbrăcați în *dismagyar*, afară de Fejérváry, care purta uniforma sa de general. Mai erau de față: fișpanul comitatului Pest-Pilis; Beniczky; primarul Kammernayer; șeful poliției, căpitanul suprem Rudnay și alte asemenea nobilități. Orice primire oficială a fost interzisă.

Întinzând mână fiecărui ministru și primarului, M. Sa a agrăit unele persoane cu câteva cuvinte. După aceea ministrul de comerț Dániel s'a rugat de Monarch, să viziteze noul tren de Curte, construit întru amintirea venirii, acum 1000 de ani, după *Anonymus Belae regis notarius*, a hordelor mitologicului Arpád. Monarchul s'a uitat la tren numai din afară și după câteva minute a plecat în palatul dela Buda, însoțit de persoanele care au venit cu M. Sa din Viena.

Tinerimea academică în acțiune!

Viena, 29 Aprilie n.

La inițiativa dlui Al. Vajda, a hotărât comitetul național-studențesc român din Viena într'una din ședințele sale, ca în 2 Maiu să se țină un mare meeting de protestare în contra milleniului unguresc. Spre a fructifica și lăți această idee, a hotărât totodată, a păși cu studenții slavi din Ungaria în legătură, ear' când acestia ar fi pentru, a se adresa și către ceilalți studenți arii naționali dela universitatea din Viena. În cas că ar promite și acestia că vor participa, să se formeze un comitet compus din reprezentanții singuraticelor națiuni, care să fie însărcinat cu executiva. În fruntea acestui comitet să stee elementul dominant al universității din Viena, se stee studenții germani.

Cu mare zel a lucrat comitetul național-studențesc român pentru realizarea acestei hotărâri; căci această hotărâre era singura rază luminătoare în atâtea întunerec înspăimântător.

Studenții slavi din Ungaria numai decăt s'au declarat pentru ideea unui meeting de protestare, și au promis unanim, că vor lucra din răspuneri mână în mână cu comitetul național-studențesc român. Și să ne dăm bine seama ce înseamnă o unanimitate între studenții slavi din Ungaria, și înainte de toate între Sârbi și Croați. Când inimici politici atât de exacerbați își dau mână spre a începe o acțiune comună, avem earăși o dovadă, că de mare e pe de-o parte conștiința lor națională, ear' pe de altă parte ura lor contra comunului dușman.

Îmbărbătat prin frumosul început, se adresa acum comitetul național-studențesc român, către studenții arii naționali din Viena,

și anume către Germanii, Cechii, Slovenii, Germanii din imperiu, Rușii, Bulgarii și Grecii. *Italianii și Polonii, fiind prea amestecați cu elemente jidane, au fost cu totul desconsiderați*, — că cine poate privi într'un Jidan un frate, a încetat a fi un vrednic și bun fiu al poporului său. Lucrul, care ți-sar pără imposibil, comitetului național studențesc-românesc i-a succedat. Elemente atât de heterogene le-a unit spre o acțiune comună, formând din reprezentanții tuturor naționalităților un comitet executiv. Românii, Slovaci, Croați, Sârbi, Ruteni, Germanii din Austria, Sași, Germanii din imperiu, Ruși, Sloveni, Cehi, Bulgari, Greci, eată acest comitet executiv.

În ședințele comitetului executiv fu statotit următorul program al meetingului: Conchemându-se meetingul după §. 2 al dreptului austriac de întruniri, se cetește o rezoluțiune a studenții universitare naționale din Viena, în care ridică energic protest în contra sărbării milleniului. După primirea acestei rezoluțiuni prin aclamațiune, urmează apoi șirul vorbirilor. Cu elaborarea rezoluțiunii fu însărcinat dl Al. Vajda-Voevod, tinerul român, iubit și stimat în cercurile studențești.

În fruntea comitetului stau studenții germani. A costat multe discuțiuni, până ce ei, cari sînt de diferite nuanțe politice, totuși au primit rolul conducător.

Și ei desvoaltă acum o acțiune frumoasă și salutară.

Răspundesc lumina adevărată asupra chestiei naționale din Ungaria, mai cu seamă fa imperiul german, și fiind studenții de acolo bine informați, sînt siguri, că aceia se vor manifesta în același sens, ca noi, căci Germanii — se știe doar' — întotdeauna prinde partea aceluia, a căruia e dreptatea.

Deputații naționali din dietă și din „Reichsrath“, antisemiții mai marcanți, profesori universitari, persoane de mari renume toți mi-au promis a lua parte la marea nostru meeting.

Cu mare nerăbdare așteptăm deci ziua de 2 Maiu, ziua care pe de-o parte ca o pată eternă ne va murdări istoria, ear' pe de altă parte earăși ne va vedă pășind cu dreptul nostru înaintea Europei culte, ce — durere — de atâtea timp nu s'a mai făcut.

Titirel.

„Unirea“ și milleniul.

Bihor, Aprilie 1896.

Lupta*) înversunată cenaționalitățile din regatul sf. Stefan sînt silite a o susține cu contrarii existenței lor, în anii din urmă prin activitatea Românilor a obținut simpatia lumii civilizate.

Înzădar asupraitorii au umplut temnițele lor cu floarea Românilor, înfățișându-i ca pe niște vînzători de patrie, înzădar Pázmándy și alți voiajieri au cutreerat lumea cu minciuni, simpatia tot pe lângă cei asupraitori au rămas.

Era dară de lipsă, era binevenit pentru asupraitori un incident și incidentul minunat s'a oferit în „milleniu“.

Să facem tîmbăluu își zic asupraitorii să facem aldămaș mare, la care să chemăm toată lumea, să vadă cu ochii că-s minciuni toate acele ce le colportează Valachii, să vadă cu ochii, că aici nu sînt națiuni asupraite, ci toți sînt voioși, ba nici nu sînt alte națiuni decăt Maghiari.

Pun la cale o expozițiune grandioasă — se tăcem cu odoarele millenare: Pulszky Miklós și alții — se dau ordinațiuni pentru adunări și sărbări millenare regnicolare, comitatense, comunale, bisericesti, școlare și câte și mai câte, „dar“ în toate aceste nici măcar nu cuvîntel despre alta, decăt despre ce e maghiar.

*) Publicăm acest articol, deși disușia e deșartă acum, numai din considerarea, că ne vine dela un preot gr-catolic.

R. Trib.

Pe școale trebuie pusă inscripțiunea: „Isten áldd meg a magyart“; pretutindenea se fâlăie tricolorul maghiar.

Episcopii români ei încă emit circulare dispunînd și poruncind, ca plaul sărbărilor millenare să fie dus în deplinire.

Aceste porniri de neexplicat ale episcopilor întimpină rensens între credincioși.

În mijlocul acestor frământări millenare, „Unirea“ din Blaj în nr. 15 din 11 Aprilie sub titlul „În preajma milleniului“ aduce un prim articol sarcastic despre milleniu, din care reproduc câteva cuvinte: „Mărturisim sincer, că noi, cei neinteresați, altcum ni-am închipuit ajunul, preajma milleniului“, și după-ce descrie cum „și-l-a închipuit, și atingînd, cum țeara e nepăsătoare și rece față de milleniu, cum foile din provincii nu scriu mai nimica zice, că în presa din capitală: „Milleniul e tractat alături cu alergările de cai“, mai observînd, că guvernăntii să îngrijesc mai mult cum să se poată ținea la putere, și numai presidentul camerei și ministrul Wlassics se mai știu însufleși, cari s'au și retras la Lussin să se pregătească la posturi, fiind că dintre toți numai ei știu vorbi, mai atinge, că în foile din străinătate, n'a aflat nici un interes special față de milleniu, apoi înfeste: „Vadă cei interesați. Pe noi nu ne doare capul lor“.

„Regretăm însă reacțiunea ce va urma fiind-că aceea se va reșfrînge asupra țerii întregi“.

Ei bine, dar' ce s'a întemplat în decurs de șapte zile?

Această foale, care întotdeauna a fost la înălțimea misiunii sale întru apărarea intereselor naționale, în numărul ce urmează imediat, adică din 18 Aprilie sub titlul „În fața milleniului“ vine în apărarea archiereilor, cari dau porunci, ca acel milleniu despre care „Unirea“ înainte cu șapte zile zisese, că „e tractat alături cu alergările de cai“, să se sîrbeze cu servicii divine, rugăciuni pii și solemnități, în bisericile și școalele române.

Acest articol nu s'a putut scrie între împregiurări normale.

Am cetit și recetit, se înțelege ceva, dar' în cazul cel mai bun n'em putut se înțelege decăt ceva asemenea: „*ibis redibis non morieris in bello*“.

Vom exista sau pieri dacă ne vom apăra energie, vom per sau exista dacă ne vom da legați, scriind pe școalele noastre și cîntînd în biserică: „Isten áldd meg a magyart“ și vom mai lăuda pe Árpád și Kossuth? pentru-că din aceste stau solemnități millenare ce ni-se impun.

Oare trei milioane Români sînt locuitori îndreptățiți ai statului, și oare au drept a pretinde, ca ei încă să se considere de factori constituționali? Sau sînt numai niște heloți, pe cari stăpîni după plac îi pot înfunda în temnițe, sau eventual a-i restrînge prin fluierile archiereilor să joace comedii millenare și înfundându-i în isvoarele de lacrimi să rîdă și să dăntuească lăudînd și sărutînd talpele călșilor.

Oare poziția, jurămîntul și datorința archiereilor se restrînge numai la obediența oarbă față de stăpîni, fără a reflecta la demnitatea și interesele acelei națiuni, a cărei reprezentanți sînt considerați?

Oare archiereilor români le stă bine și sînt îndatorați în conștiința lor, a fi dirigenți sau actori în piesa millenară, care pentru noi Români, așa cum s'a pus la cale, e o dureroasă tragi-comedie.

Că „Unirea“ zice: „Archiereii ocupă poziții publice în stat, ei fac parte din una din casele legislațiunii, ei sînt sfetnici năcuți ai purtătorului Coroanei. A pretinde dela ei, că să demonstreze împotriva unei sărbări de stat, înucuvîntate de toți factorii constituționali, înseamnă a pretinde, ca ei să-și calce toată datorințele împreunate cu poziția și oficial lor, se calce jurămîntul, pe care l-au depus“.

Să ne clarifice despre aceasta „Unirea“, că noi milleniul îl considerăm ca sărbătoare a unei națiuni din țeară — nici să nu reflectăm

acum la aceea, că e o demonstrațiune în contra noastră. Ei nu se interesează de sărbătorile noastre, poate numai atunci când ne batjocoresc, la ce atâtea slugărnicie din partea noastră? Noi în slugărnicia archiereilor nostri, numai abandonarea scumpei noastre națiuni o vedem, fie aceea din frică sau complășă, tot una.

Sau doară „Unirea“ a ajuns la devisa lui Lauran, care se îndestulește cu rămănerea caracterului confesional? Însă milleniul și acesta îl pune în pericol, avînd de obiect a discuta asupra ștergerii religiei din școale. Și dacă „factorii constituționali“ ai „Unirei“ vor înucuvînta și așa ceva, vor depune archiereii nostri jurămînt și pe aceasta?

Ori de unde să fi venit articolul „În fața milleniului“, numai de lângă Câmpul libertății să nu fi venit.

Circularul millenar al vicarului dela Lugoj.

Cătră ven. cler diocesan.

Conferența episcopilor romano și greco-catolici, ținută în 27 Februarie a. c., pertractînd diverse obiecte bisericesti, între altele a decis, ca la Te-Denumul solemn, care se va țină în 3 Maiu a. c. în biserica de încoronare a capitalei, întru sărbarea sustării millenare a statului ungar, să participe toți episcopii catolici de ambele rituri.

După-ce archiereii provinciei noastre bisericesti de Alba-Iulia și Făgăraș vor deplini oficial sacru împreună cu ceilalți episcopi în numita biserică, se cuvine ca și clerul subordonat împreună cu poporul credincios în bisericile sale să împlinească această sacra datorință cu toată solemnitatea, înălțînd sacrificiul de mulțumire Atotputintelui, care guvernează soarta statelor și a popoarelor, că s'a îndurat a concede statului nostru a-și sîrba milleniul sustării sale și încă în stare înfloritoare.

Se cuvine însă, ca cu această ocaziune cu pietate să ne aducem aminte și să sîrbăm memoria acelor factori glorioși, cari au contribuit la întemeierea, consolidarea și conservarea statului. Între cari cel dintău loc îl cuprinde primul rege creștinesc S. Stefan, care cu o profundă înțelepciune nu numai a știut a crea o constituțiune solidă pentru stat, ci pentru durabilitatea aceluia a ales cel mai puternic fundament: religionea creștină.

Deci dacă poporul acestei țeri a părăsit umbra întunerecului și datinele nomadice, primind lumina credinței, civilizațiunea și cultura, meritul prim este al creștinismului, căci toți regii de mare memorie ai Ungariei, atît cei din seminția regească Arpadiană, cît și cei din căsi străine, ear' mai virtos cei din glorioasa dinastie Habsburgică erezînd virtuțile regești dela primul rege creștinesc, au apărut cetatea și biserica întocmai, cu zel și rezoluțiune.

I. Se cuvine să ne aducem aminte și de pontificii romani de fericită memorie, cari în timp de pericol au ajutat statul contra inimicului crucii și materialismului, între cari străluce PIU II., care în ultimele ore ale vieții sale a lăsat, ca tesaurul seu întreg să se trimită lui Mathia Huneadi, care cu atît eroism și rezoluțiune s'a luptat în contra semilunei, apărînd patria și religionea.

Deci prin aceasta ordinăm, că Dumineca în 10 Maiu, întru sărbarea milleniului să se țină serviciu divin cu toată solemnitatea și la finirea serviciului după ritual nostru să se cante doxologia, troparul: Măntuește și celelalte rugăciuni ocazionale pentru Maiestatea Sa Regele nostru apostolic Francisc Iosif I., cui l'a împărțit providența fericirea de a țueha millenial I al statului și a începe al doilea, pentru înaltul regim al Maiestății Sale și pentru poporul credincios, ca în milleniul al 2-lea să se poată bucura de o prosperitate amăsurată timpului. La acest serviciu divin să fie invitate autoritățile locale, inteligența și poporul credincios.

II. Înaltul minister de culte și instrucțiune publică din incidentul sustării mille-

nare a statului cu emisul din 1 și 13 Martie a. c. nr. 7584 statorește ziua de 9 Maiu de sărbătoare școlară în toate instituttele de învățămînt din țeară. Drept-aceea se dispune, ca în ziua amintită la fiecare școală confesională pruncii școlari, îmbrăcați cît se poate mai sărbătorește, la ora anumită adunându-se mai înăuntru în localitatea școlastică, de acolo la signalul campaniei vor merge la biserică, și de acolo după sf. liturghie înderēt la școală, unde se va începe sărbătorearea după program statotit de autoritatea locală, la care însă sînt pruncii a se exercita de timpuriu, cari vor declama și răspunde, ca să nu se împedec, nici trebuie role lungi date, ci scurte și să fie în acelea bine deprinși; din care cauză sînt a se face vre-o câteva probe mai înainte de sărbătoare.

III. Fiindcă poporul patriei noastre este agricol, ear' de altă parte spre a susține laudabila datină, ca cu ocaziunea sărbătorilor religioase sau alte solemnități, întru memoria evenimentelor mai însemnate, să se sădească arbori, înaltul minister de culte și instrucțiune publică cu emisul din 22 Martie a. c. nr. pres. 704 a ordinar, ca și întru memoria sărbării millenare să se sădească astfel de arbori, pentru a eternisa și cu aceasta memoria acestui însemnat moment pentru stat.

Oficiile protopopești ca inspectorate școlastice confesionale vor vighia, ca această ordinațiune să se împlinească, și până în 20 Iunie a. c. să reporteze acestui ordinarat despre cele îndeplinite în acest obiect.

În privința celor cuprinse sub p. II. și III., senatele școlastice pentru eventuala orientare și uniformitate se pot confelege cu oficiile dela alte școli.

Peste tot sărbarea are de a purcede din sinceră reverință și neclătită fidelitate cătră stat, întrebunțîndu-se cele mai alese, cuviincioase și discrete expresiuni întru toate.

Din ședința consistoriului Episcop., ținută în Lugoj, la 16 Aprilie 1896.

Petru Popu,
vicar capitalar.

Românii din comitatul Bistriței

în

contra milleniului.

Bistrița, 29 Apr. 1896.

Primim următoarele:

Onorată Redacțiune!

Binevoiti a publica deocamdată următoarele:

Congregațiunea ordinară de primăvară a comitatului Bistrița-Năsăud, ținută azi, este importantă prin două obiecte mai ales și anume:

a) sărbarea milleniului în comitat și de cătră comitat;

b) statificarea învățămîntului popular.

Membrii români s'au prezentat în număr aproape complet; ținuta Românilor a fost deamă și impunătoare.

La obiectul de sub a) declarațiunea Românilor acoperită de numeroase subscieri, a cetit-o dl Dr. G. Tripon, în numele membrilor prezenți și a poporului român.

Cuvîntarea de introducere a dlui Dr. G. Tripon, și motivarea declarațiunii a fost la nivelul situațiunii.

La punctul b) a făcut și motivat propunerea contra statificării școalelor dl Dr. Ioan Pop, vicarul fostului district grănițeresc al Năsăudului.

Propunerea a fost susținută cu cuvîntul de cătră Dr. D. Ciuta și dintre Sași de cătră domnul Carol Müller, preot luteran.

Toți și în spec'al domnul Dr. I. Pop, a vorbit și motivat cu gravitatea, care îl caracterizează.

Propunerea a eșit învingătoare.

Raport amănunțit cu textul propunerilor va sosi.

Un membru.

Prăvălia industriilor români
Strada din Sibiu, Cîsnădiei Nr. 27.

Pe lângă alți artiști de consum se află tot felul de delicatese în căruri, toate preparatele parter, se-
lamă și casuri; din pești: alif, sardini și cuscavale;
caviar de Oțet și casavale; din fructe: brânză și
onicești; ma de pește și casavale; din fructe: brânză și
semințe de lufă și trifoi plumbos, scutite de roșină.
In urmă ne-am îngrijit să vină curate scutite de fal-
sificare. Toate marile sunt câștigate din cele mai
bune isvoare, se expediază prompt, fructe cu pos-
cupoane în pachete cu porto foarte ieftin.

Directorul
din Sibiu.

Insotiri de credit și depuneri a industriilor români
[189] 11—

Un practicant
ori
adjunct notarial,

află imediată ocupațiune pe lângă condi-
țiuni foarte favorabile și anume:

1. Practicantul, afară de vestiminte de pat și spălat, va primi toată întreținerea (vîpt și cuartir) și 10 coroane fix; ear' din venitele laterale după diligență, earăși vre-o 10 coroane.
2. Adjunctul, în calitate de conducător al cancelariei, afară de vestiminte de pat și spălat va primi cost și cuartir și 20 coroane lunar. Din lucrurile private, lucrate conform cerințelor, 35%; apoi de fiecare parcelă de pământ indusă în evidență și foaia catastrală 10 fileri, de fie-
care pasaport de vită nou făcut 4 fileri și pentru transcrierea dreptului de pro-
prietate 6 fileri. Astfel un tînăr diligenț
poate câștiga lunar 60—80 coroane.

Cei vîrsați în afacerile notariale sînt
preferiți. [1344] 1—3

Reflecții au a se adresa la domnul
Amfilofie Jurca,
notar cercual
u. p. Zalatna. in Feneș.

Tocmai a apărut și se află de
vînzare la librăria Institutului Tipografic
în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR
ȘI
MODURILE SOLUȚIUNII SALE
IN
UNGARIA
DE
AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.
cu trimitere postală 55 cr. v. a.

La „Institutul Tipografic“ în
Sibiu se află de vînzare

CARTEA DURERII
DE
EMIL BOUGAUD.
TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hăilă de Apșa printr'un circular special.

Spre binevoitoarea luare aminte.

Îmi iau voia a face cunoscut stimatei mele mușterii, că în decursul
lunei acesteia îmi mut locuința din Strada Sporer Nr. 10 în

Reissenfelsgasse Nr. 13.

Totodată îmi permit a observa, că recomand din nou clienților mei
abonamente, ca și până acum, **pentru un an 10 fl. cu grije
lunară** și că primesc ori-ce reparatură de pian, pianine și har-
monii și pentru solvirea în rate. Totodată mă ofer și pentru acordări.

Cu înaltă stimă
CARL HEY,
fabricant de pianuri în Viena.

[1282] 3—3

Candidat de avocat român,
cu praxă, Dr. în științele juridice,
caută loc în cancelaria vre-unui avocat
român ardelean ori bănățean. Ofertele
dimpreună cu condițiunile de primire sînt
a se trimite pe adresa pseudonimă:
„Candidatul“ în Galgó, poste restante.
[1345] 1—1

LA ȚINTA
MEDITAȚIUNE POLITICĂ
DE
N. CRISTEA,
ASES. CONSISTOR.

se află de vînzare la Institutul Tipografic
în Sibiu.
Prețul 40 cr. plus 5 cr. porto postal.

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“
IN SIBIU.
fundată în anul 1868 [803] 18—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru ter-
mine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu,
(Strada Cîsnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov
(H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI
Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE
Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi
Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recușite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuesc repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

EDITURA „TRIBUNEI“ ȘI A „FOII POPORULUI“.

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.